

Конгрес
Українських
Націоналістів

Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 19 – 28 листопада 2005 року № 47 (107)

26 ЛИСТОПАДА – ВШАНУЙМО ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ

ГОЛОДОМОР 1932-1933 РОКІВ – СПЛАНОВАНИЙ ГЕНОЦИД ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

Конгрес Українських Націоналістів підтримує ініціативу Президента України Віктора Ющенка щодо всенародного вшанування 26 листопада пам'яті жертв Голодомору, звертається до всіх гілок влади в Україні та міжнародних організацій, в першу чергу ООН, з вимогою визнати Голодомор 1932–33 років в Україні спланованим геноцидом проти української нації.

Президія Головного проводу КУН закликає всіх громадян нашої держави приєднатися до Загальнонаціональної Хвилини мовчання 26 листопада 2005 року о 16.00, прийти на Софіївський майдан в Києві та на центральні майдани усіх міст і сіл України, запалити свічки скорботи, віддаючи шану мільйонам безневинних жертв нашої нації.

Конгрес-інформ

РІЧНИЦЯ НАШОГО МАЙДАНУ

Нас, членів Конгресу Українських Націоналістів, на світлі помисли і добрі справи завжди надихало величне гасло, винесене на історичну арену соратниками Євгена Коновальця і Степана Бандери: „Здобудеш Українську Державу або згинеш у боротьбі за неї!". Червоно-чорне знамено завжди першим піднімалося над українськими майданами в дні революційних зривів, лякаючи не тільки відвертих ворогів України, а й опортуністів, пристосуванців.

Ще 2002 р. наша партія задекларувала свою готовність жертовно працювати задля перемоги блоку „Наша Україна" на парламентських виборах, а в подальшому – перемоги на президентських виборах народного кандидата в Президенти Віктора Ющенка.

Революцію Конгрес зустрів як боєздатний загін однодумців, згуртованих на засадах ідеології українського націоналізму. Червоно-чорний колір став невід'ємною складовою палітри помаранчевого Майдану. Наші люди працювали у виборчих штабах, дільничних та територіальних виборчих комісіях, виконували великий обсяг агітаційно-пропагандистської роботи.

Як свідчить історія, найсвітліші поривання волелюбного народу вороги його нерідко придушували силою зброї, топили в крові. Нависала така загроза і над помаранчевим Майданом. І в тому, що тоді не пролилася жодна крапля крові, неоціненна заслуга Конгресу. Коли Комітет Національного порятунку на чолі з Віктором Ющенком доручив Олексію Івченку очолити Народну Гвардію, Конгрес Українських Націоналістів організував понад 4 тисячі колишніх військовослужбовців, які забезпечили порядок під час проведення багатотисячних акцій у столиці. Члени Народної Гвардії провели титанічну роботу з блокування адміністрації Президента, Кабміну та інших установ. Бойові дружини членів Конгресу охороняли головну сцену Майдану, намети поста №1, де вівся паралельний підрахунок голосів, працювали в штабі Комітету Національного порятунку, несли цілодобові вахти як в столиці, так і в регіонах. Ризикуючи життям, незважаючи на холод грудневих ночей, вони вистояли і виконали наказ.

Напередодні вирішального виборчого бою прозвучало звернення Конгресу Українських Націоналістів, підписане його головою Олексієм Івченком: „Дорогий повсталий Український народе! Слава Тобі! Слава кожному, хто відмовився терпіти злочинний режим Кучми-Януковича, не змирився з фальсифікацією виборів і став у ряди учасників помаранчевої революції, хто блокував адмінбудинки, протестував у наметових містечках, хто повсталих зігрівав піснею чи чаєм, підтримував морально чи допомагав матеріально, хто молився за свій народ. Ми здобули перемогу – перемогла правда."

Так, перемогла правда, переміг український народ. І хоч сьогодні в нашому державному домі ще не збулися всі ті світлі мрії і великі плани, що плекалися на Богом дарованому Майдані, ми, націоналісти, з гордістю оглядаємо пройдений з народом славний шлях, з непохитною вірою дивимося в майбутнє.

Нас не дивує те, що сьогоднішні халіфи на годину відсторонюють КУН від влади. До яких би хитрощів не вдавався недруг і яких би ударів не завдавало нам життя, у наших серцях бринять полум'яні рядки Вічного Революціонера:

І знали ми, що слави нам не буде,
Ні пам'яті в людей
за цей кривавий труд,
Що лиш тоді підуть
по цій дорозі люди,
Як ми проб'єм її і вирівняєм всюди...

Слава Майдану!
Слава Україні!

Василь ЗАЄЦЬ

КАЯТИСЯ НАМ НЕМАЄ ЗА ЩО І НЕМАЄ ПЕРЕД КИМ!

стор. 3

МИ ЄСТЬ НАРОД

Нотатки несторонннього про помаранчеву революцію

стор. 4

ЛЮДИНА– ЛЕГЕНДА

24 листопада – 100-річчя з дня народження Ніла Хасевича

стор. 8

ПЕРЕДПЛАТА–2006

Дорогі читачі!

Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в додатку до Каталогу видань України на 2006 рік – інформаційному листі №2. Наш індекс: 09715.

Передплатна ціна:

1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн.

Сподіваємося на солідарність і допомогу!

Боріттеся - поборете!

ВАЖЛИВО

"Майдан свободи"

Таку назву матиме масова акція, яка проходитиме в Києві на Майдані Незалежності 22 листопада.

Акція розпочнеться о 16.00 концертною програмою за участю виконавців, які найчастіше виступали на Майдані рік тому. О 17.30 буде відкрито мітинг і проведено молитву за Україну. З 18.00 – виступ „коменданта" та „польових командирів Майдану". Далі, відповідно до жеребкування, виступатимуть політики – представники різних сил.

О 20.00 очікується виступ Президента України Віктора Ющенка.

У Франції вшанували пам'ять жертв Голодомору 1932-33 рр.

Дружина Президента України Катерина Ющенко взяла участь в літургії, присвяченій жертвам Голодомору 1932-33 рр., яка відбулася в Соборі Паризької Богоматері в Парижі.

Нові українсько-французькі проекти в газовій сфері

Голова правління НАК "Нафтогаз України" Олексій Івченко взяв участь в українсько-французькому енергетичному форумі, що відбувся у Парижі минулого тижня. На форумі виступив Президент України Віктор Ющенко.

В інтерв'ю журналістам О. Івченко повідомив, що французькі бізнесмени готові співпрацювати в енергозбереженні, у модернізації нафто- і газотранспортної системи України. НАК "Нафтогаз України" і «Газ де Франс» готують проект із постачання на українську газотранспортну систему когенераційних і турбодетандерних установок, що дасть можливість забезпечити потреби ГТС електроенергією власного виробництва, а надлишки реалізовувати стороннім споживачам. За словами О. Івченка, від реалізації проекту Україна одержуватиме в рік 1 млрд доларів прибутку, а також додаткові 2 млрд кубометрів газу, що сьогодні витрачаються на виробничо-технологічні потреби.

Україна також готова збільшити потужності своїх газосховищ в двічі – на 30 млрд кубометрів, щоб зацікавити французьку компанію 'Газ де Франс» у зберіганні в українських газосховищах російського газу, – заявив О. Івченко.

Молитва за єдину церкву

Спільний молебен УПЦ КП, УАПЦ, греко- та римо-католицької Церков за єдність християнського світу відбувся біля храму Софії Київської. Залишивши осторонь літургічні відмінності, чи не вперше після 16 червня 1054 року, коли Константинопольський Патріарх Михаїл Керулларій та представник Папи Римського Гумберт прокляли один одного, розколовши єдину Христову Церкву, українські священики та миряни "були одно". Люди поступово доходять висновку, що Бог єдиний для всіх. І християнська церква може бути єдиною.

Уряд поділив гроші від продажу "Криворіжсталі"

Міністр фінансів В. Пинзеник повідомив, що з 24,2 млрд грн., одержаних від продажу «Криворіжсталі», 4,3 млрд грн. будуть передані колишнім власникам комбінату. З 19,9 млрд грн., що залишаться, 7,9 млрд грн. підуть на покриття дефіциту бюджету 2005 р; 3 млрд грн. будуть направлені на створення стабілізаційного фонду; 9 млрд грн. плануться використати для фінансування дефіциту бюджету 2006 р.

Україна оголосила поза законом 10 філій російських ВНЗ

Міністерство освіти і науки Криму звернулося до кримських і центральних властей вжити дієвих заходів для того, щоб припинити незаконну діяльність російських ВНЗ на території автономії. За даними міністерства, частина російських ВНЗ працює в Криму взагалі без ліцензії, а частина – порушує умови своїх ліцензій.

Оплата за російський газ за старою схемою

Форми розрахунку за російський газ на 2006 рік для України не зміняться. Про це заявив голова правління НАК "Нафтогаз України" Олексій Івченко на пресс-конференції в Парижі. За його словами, під час перемовин з міністром промполітики та енергетики Росії Христенком питання підвищення ціни на газ взагалі не ставилося. Сторони домовлялися про принципи і формулу розрахунку. Москва пропонує переходити на грошову форму. Київ хоче залишити механізм розрахунку за послуги транзиту. "У нас немає підстав змінювати умови, а в односторонньому порядку ніхто нічого змінювати не може", – сказав Олексій Івченко.

"Не дамо перетворити Луганськ на цвинтар!"

Таку акцію розпочали журналісти в зв'язку з тим, що 14 жовтня 2005 року на площі ім. Героїв Великої Вітчизняної війни без дозволу міськради було встановлено хреста з написом: "В память о жервах бандеровских преступлений". „Ми вважаємо, що використання християнського символу з політичною метою є, безперечно, блюзнірством", – говориться у зверненні журналістів до Луганського міського голови Є. Бурлаченка.

Росія вимирає

З початку року в РФ померли 790 тис. людей. Нині в Росії мешкає, за офіційними даними, 145 млн людей, за неофіційними - на 11 млн менше. За таких темпів смертності уже за двадцять років кількість росіян зменшиться на третину.

У Києві буде пам'ятник В'ячеславу Чорноволу

Монумент політику і громадському діячеві, фундаторові Руху В'ячеславові Чорноволу планують встановити в грудні в Києві на розі вулиці Грушевського і Музейного провулка.

Казахстан допоможе добудувати нафтопровід Одеса-Броди

Казахстан готовий узяти участь у добудові нафтопроводу Одеса – Броди до Плоцька. Про це заявив президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв у Дніпродзержинську.

Обмежень на висвітлення виборчого процесу не буде

Парламент ухвалив зміни до законів, що регламентують роботу засобів масової інформації під час виборчих перегонів. Зокрема народні обранці підтримали пропозицію заборонити будь-які перевірки ЗМІ державними органами з 1 грудня нинішнього року до дня голосування. Відтепер журналісти мають право на коментарі діяльності політичних партій та кандидатів. А припинити друк газети або дію ліцензії телебачення чи радіо може лише суд, а не ЦВК, як передбачалося законом.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

ЮЩЕНКО ПОКЛОНИВСЯ ПЕТЛЮРІ

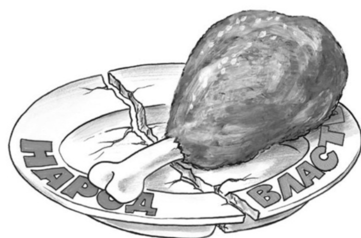

Президент України Віктор Ющенко з дружиною Катериною, перебуваючи у Парижі на цвинтарі Монпарнас, поклали квіти на могилу українського державного та політичного діяча Симона Петлюри. Глава української держави, його дружина та члени офіційної української делегації вшанували пам'ять відомого політика хвилиною мовчання.

Сподіваємся, що його підлеглі, які здійснюють державну службу в різних місцях України, витягнуть на світ Божий Указ Президента № 793/2005 від 16.05.2005 "Про увічнення пам'яті видатних діячів Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки", і почнуть його таки вводити в дію.

Від результатів парламентських виборів багато в чому залежатиме наша українська перспектива. Чи зуміє після них команда влади зміцнити свої позиції, а чи їй доведеться ділитися своїми майбутніми повноваженнями з представниками нинішньої опозиції, що суттєво вплине на український політичний ландшафт? Відповідь на ці запитання значною мірою лежить у форматі передвиборчої коаліції партій, які підтримують програму Президента Віктора Ющенка.

ЦІНА ВИБОРУ

Тим часом з табору провладної партії – "Народного союзу "Наша Україна" лунають доволі суперечливі заяви щодо формату цієї коаліції.

26 жовтня на засіданні президії НСНУ, за словами голови ради партії НСНУ Р. Безсмертного, ухвалено рішення про ведення переговорів з УНП, НРУ, ПРП, ПППУ та КУН. Ті ж партії, але вже чомусь без ПППУ, через кілька днів назвав ймовірними учасниками виборчого блоку на парламентських виборах М. Катеринчук.

Щоправда, через день-два після цього в інтерв'ю для Української служби ВВС лідер УНП Ю. Костенко заперечив можливість входження керованої ним партії до такого блоку. За його словами, УНП перебуває в стадії переговорного процесу з можливими партнерами по коаліції, однак НСНУ серед них нема. При цьому Костенко зауважив, що з НСНУ веде переговори керівництво Народного Руху України, а УНП з іншими правоцентристськими партіями наразі формує український патріотичний виборчий блок. "Я не виключаю, що це буде саме іменний блок", – уточнив лідер УНП. Очевидно, йдеться про блок Юрія Костенка, однак про які саме партії йдеться, Юрій Іванович не сказав, а причиною розбіжностей УНП з НСНУ назвав "дещо іншу політичну орієнтацію" його партії. "Програма НСНУ – це не правоцентристська ідеологія... Скоріше, це ліберальна політика", – заявив Ю. Костенко.

Наразі не зовсім зрозуміло, який український патріотичний виборчий блок мав на увазі лідер УНП, оскільки така структура була вже утворена за два тижні до того. 15 жовтня за участю Конгресу Українських Націоналістів, Організації Українських Націоналістів та Всеукраїнського братства ОУН-УПА було повідомлено про створення громадсько-політичного об'єднання "Національний вибір". Рішенням Головного проводу КУН на посаду керівника виборчого штабу "Національного вибору" був призначений депутат Євген Гірник. Причому Головний провід Конгресу звернувся до УНП, НРУ, УРП "Собор" з пропозицією взяти участь у формуванні спільного блоку правих сил для участі у виборчій кампанії 2006 року. Керівництво жодної з цих партій не відповіло на цю пропозицію – у кожної з них були на те свої причини.

Разом з тим, 9 листопада, за кілька днів до проведення з'їзду НСНУ, було підписано протокол про створення Координаційної ради політичних партій, на яку покладено завдання організації виборчого блоку. До цієї ради увійшли уповноважені представники від НСНУ, КУН, НРУ і ПППУ. Підписанти заявили про потребу об'єднання політичних сил довкола виконання програми Президента України Віктора Ющенка. Крім того, повідомлено про те, що протокол відкритий для підписання іншими політичними партіями, які підтримують програму Президента.

Пропозиція щодо об'єднання зусиль теж залишилася без відповіді з боку тих, кому її адресовано. Так само не прозвучало жодних офіційних коментарів від керівництва НСНУ на заклик Юлії Тимошенко, який прозвучав буквально напередодні з'їзду, – розпочати переговори про спільну участь у виборах. А напередодні М. Мартиненко в інтерв'ю газеті "Експрес" заявив, що НСНУ готовий до зближення з БЮТ, але цьому заважає позиція самої Тимошенко, яка, за його словами, разом зі своєю партією підірвала цілісність Майдану. Як відомо, ще наприкінці жовтня Р. Безсмертний говорив про готовність створювати спільний блок за участю БЮТ, але при цьому поставив вимогу Юлії Володимирівні – не претендувати на посаду прем'єра в майбутньому уряді.

На з'їзді НСНУ, який відбувся 12 листопада, ухвалено рішення до 20 листопада завершити переговори щодо утворення блоку Віктора Ющенка "Наша Україна" на вибори-2006. Учасниками переговорів названо такі партії: КУН, НРУ, ПППУ, ПРП, УНП, ХДС. При цьому наголошувалося на можливості ведення переговорів з партіями – членами блоку "Наша Україна" 2002 року "та іншими силами".

Наразі переговори і консультації тривають, однак навряд чи вони завершаться до дати, обумовленої на з'їзді. Досі багато запитань залишається без відповіді. Між тим один із лідерів ПРП Тарас Стецьків уже повідомив про те, що партія, до якої він належить, "скоріше налаштована на входження до блоку Тимошенко на виборах, ніж блокування з "Народним союзом Наша Україна". Не менш промовистою є реакція лідера УНП Ю. Костенка, який днями в інтерв'ю одному з російських інтернет-видань заявив про потребу створення на базі об'єднання "Наша Україна" "як мінімум двох напрямків в українській політиці" – правоцентристського (УНП, НРУ, КУН) і ліберально-центристського (ПРП і до деякої міри "Солідарність" Порошенка). Щоправда, не зовсім зрозуміло, як така версія узгоджується з ідеєю "іменного блоку Юрія Костенка", про що лідер УНП говорив раніше.

Між тим для націоналістичних сил, зокрема для Конгресу Українських Націоналістів, ситуація є доволі складною. Вимальовується принаймні три варіанти дій на парламентських виборах: а) участь у складі "великої коаліції" з НСНУ; б) приєднання до названого Костенком, але поки що віртуального правоцентристського блоку; в) участь на виборах у складі "Національного вибору". Жоден з названих тактичних і стратегічних варіантів з тих чи інших причин, мабуть, не можна вважати оптимальним. Однак визначатися і приймати рішення потрібно. При цьому зваживши на всі обставини, але не забуваючи, що проходження до парламенту представників націоналістичних сил дозволить у перспективі зробити більше і для партійного будівництва, і для поширення в суспільстві, яке на сьогодні втратило орієнтири, ідеології українського націоналізму. Адже саме націоналістична ідеологія може бути цементуючим державницьким ферментом, здатним не лише протистояти ліво-популістській демагогії, але й зупинити розмивання національних цінностей всепроникаючою і згубною філософією лібералізму.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

нація і держава
19.11 – 28.11. 2005 р.

Митрополиту православної церкви московського патріархату в Україні Володимиру

Відкритий лист Всеукраїнського Братства вояків ОУН-УПА

КАЯТИСЯ НАМ НЕМАЄ ЗА ЩО І НЕМАЄ ПЕРЕД КИМ!

Високопоставлені Владико!

Із засобів масової інформації ми довідалися про те, що Ви, як духовна особа, закликаєте вояків УПА покаятися за репресії, які начебто ми творили, і тоді нам можна вибачити, бо згідно зі Святим письмом, "прощення наступає тільки після осмислення своїх помилок і щирого каяття за скоєні гріхи".

Ми, як християни, знаємо цю святу істину і завжди пам'ятали про неї, але хочемо нагадати Вам також Євангеліє від Матея 26/52: "...всі бо, що за меч беруться, від меча загинуть" і Євангеліє від Марка 4/24: "... Якою мірою міряєте, такою і вам відміряють..."

До нас прийшли з мечем і стали міряти кривавою міркою, дуже кривавою! Кров лилася ріками! Тюрми переповнені! Щоночі під гуркіт машин лунають постріли і виникають Биківні, Вінниці, Дем'янові Лази, Куропати і сотні до них подібних. Вбивають тільки за те, що ви не належите до класу гегемонів чи не тієї національності, чи просто тільки за те, що ви „поп"! Людина чигала на людину, щоб її вбити, матері їли своїх дітей...

А ми не йшли на чужу землю! Нікого не завойовували, нікому не нав'язували своїх законів та звичаїв. Ми боронили свій народ від заглади, свою землю від сплюндрування, свої звичаї і свою віру! Тільки в Києві червоним дияволом знищено 22 церкви, 10 дзвіниць, які стояли сотні років, а чотири з них – майже тисячоліття...

Отже, чи могли ми спокійно стояти осторонь і дивитися, як знищують наш народ, нашу культуру, забирають рідну мову, віру, майно, гвалтують наших сестер і матерів, вбивають дітей. Ми навіть не могли підставити другу щоку, згідно зі Святим письмом, бо нас не били – нас убивали. І ми взялися за меч відплати. І стали міряти ворогам тією міркою, якою міряли вони нам. Чи ж це гріх?

У Святім письмі пишеться про повстання єврейського народу проти сирійського царя Антіоха. Згадайте смерть старця книжника Елеозара, який волів вмерти мученицькою смертю, але не зрадити, не переступити Божого Закону. Згадайте смерть семи братів Макавеїв і їхньої матері і скажіть, може, де в Святій Книзі діяння цих повстанців засуджено? Нема такого! Підтвердженням цього є слова Євангелія від Йоана 15/13: „Ніхто не спроможний любити більше ніж тоді, коли він за своїх друзів життя віддає". Тому споконвіку всі народи світу цінують і шанують борців за волю. І на прикладах їхньої боротьби виховують свою молодь, а не на прикладах імперських воєн і імперської ідеології, як це робиться тепер у нас.

Ми любили свою землю і хотіли, щоб вона була вільною. Ми любили свій народ і хотіли, щоб він був господарем у своїй хаті. І, говорячи словами Євангелія, „віддавали життя своє за друзів своїх", а тому каятися нам немає за що і немає перед ким!

Нас тільки дивує, як узагалі можна пропонувати жертві просити вибачення у своїх катів за те, що вони її катували. До такого могли додуматися тільки в нашому Російсько-Радянсько-Імперському заповіднику!

Владико Володимире! Нас, безперечно, вразила Ваша турбота про наші душі, але дуже дивує, чому Ви не турбуєтеся за душі справжніх злочинців, на сумлінні яких мільйони невинних жертв, тисячі зруйнованих святинь, десятки тисяч замучених священиків і простих віруючих. Зруйнована вся церковна структура, адже в 1939 році в СРСР було трохи більше ста парафій! А Ви мовчите, нічого не пам'ятаєте, і разом з ними влаштовуєте демонстрації протесту проти будівництва християнського Греко-Католицького Храму в Києві.

Колись владики Української Православної Церкви пішли на унію з християнською Вселенською церквою, бо в Святім письмі сказано, що буде один пастир і одне стадо, а отже, рано чи пізно, з'єднаються всі християнські церкви в одну, бо така воля Божа. Ви це засуджуєте, та це нас не дивує, бо Ви давно пішли на унію з дияволом в особі радянської влади. Ви забули про своїх новітніх мучеників, про всі кривди, заподіяні Церкві комуністами, і стали їхніми вірними слугами.

1927 року Митрополит Сергій у своїй декларації оголошує, що „радості радянської держави є радостями церкви". 1930 року він же заявляє зарубіжним журналістам: „В Росії церква не переслідується". Це в той час, коли закрили останній монастир і арештовували тільки за те, що ти священик.

У 1943 році за допомогою Сталіна і Берії починається радянське відродження Російської православної церкви. Відразу організована для зв'язку з церквою спеціальна рада, головою якої призначено начальника третього відділу Народного Комісаріату Державної Безпеки. Почалася комуно-церковна ідилія, де Сталін називався „батьком", а церква виконувала всі завдання влади, ставши послушною виконавицею волі НКДБ.

Без дозволу уповноваженого з релігії священик не міг бути призначений на парафію. НКДБ спокійно вербує агентів серед священиків, не кажучи про владик, які не отримали б свого сану без дозволу влади. А влада скупою не була! Вона до свого розпаду наділяла московську патріархію дачами, спецвагонами, машинами, продуктами, алкоголем, спецмедобслуговуванням, круїзами на комфортабельних пароплавах, орденами, медалями, грамотами, в тому числі і від КДБ. Ось тому указ з часів Петра І про те, що священик РПЦ повинен донести про політичну ненадійність віруючого, навіть якщо про це дізнався на сповіді, не скасований до цього часу. І тому Ви тепер призиваєте до покаяння нас, а не комуністичних злочинців, бо, незважаючи на протилежну ідеологію, ви – ягоди одного поля, ім'я якого „Великая Неделимая Российская Империя". Тому Російська православна церква оголосила анафему гетьману Івану Мазепі, але ніколи не оголошувала і не оголосить анафему комуністам! РПЦ завжди служила не Богові, а Російській Імперії. Отже, настала найвища пора покаятися Вам, високопоставлені владики, перед лицем Всевишнього і просити в нього прощення за ваше служіння безбожним кривавим тиранам, за ваше віковічне фарисейство!

Від імені Всеукраїнського Братства УПА учасник бойових дій ОУН-УПА
Орест ДИЧКОВСЬКИЙ

Щойно приїхала до Києва і перше, що зауважила, це – великий біг-борд „З нами Бог і Росія!" з підписом голови партії „Союз" О. Костусєва. Не знаю, чи з ними Бог, а от, що з ними Росія, не маю жодного сумніву, і що з ними ота ганебна „держава" Московського патріархату, що веде розкольницьку політику на теренах України, – теж нема підстав сумніватися.

А БРАТІЯ МОВЧИТЬ СОБІ…

Турбує інше – що на це зухвальство прибічника проімперської політики, державного високопосадовця, голови Антимонопольного комітету України пана Костусєва, зауважте, посадовця держави Україна, дивляться крізь рожеві окуляри і Міністерство юстиції України, і Служба безпеки, і ніхто не вбачає в поведінці цього державного чиновника загрози національній безпеці України. Бо коли немає в столиці України біг-борда націоналістів „Бог і Україна", то, певно, це місце зовсім не належиться служителям культу сусідньої держави і їхнім прислужникам.

А оте „антимонопольне" бере монополію на передвиборну програму з порушенням Конституції і не зважає, що це пахне кримінальною справою. Але Служба безпеки реагує тільки тоді, коли цитується Т. Шевченко, де згадуються жиди і москалі. Тоді рейвах: розпалюється міжнаціональна ворожнеча. А коли розпалюють ворожнечу між українцем і росіянином, коли пропагується двомовність, коли передвиборні програми включають в себе питання подвійного громадянства – і все це під егідою „з нами Бог і Росія" і зі статусом держслужбовця, „активно" діє лише малорос із своєї позиції „Моя хата скраю".

Але чомусь тільки я, проста гуцулка, можу це собі зауважити, а ті, які несуть відповідальність за збереження нації українців, за збереження держави України, ті, яким ми, прості люди, доручили це робити, – байдуже споглядають.

Чому шовінізм (а ним, безперечно, є діяльність партії „Союз" з їхніми біг-бордами) не трактується владними структурами як злочин проти народу України, проти її культури, проти держави загалом? Вони ж, оті монополісти від антимонопольних комітетів, „держав" Московського патріархату, домагаються одного – знищення незалежної Української держави.

Антоніна СПІЛЬНА, с. Кути Івано-Франківської області

ПИШЕ ГРИНЬ З ГОРБАТОГО ПОТОКУ

Вітаю Вас, пане редакторе!

Недавно мій правнук-школяр мав писати твір "Відображення радянського минулого у фольклорі". На щастя, в наших горах був якийсь професор зі студентами, чи не з Харкова, то вони таке малому підказали:

Епіграф:

Народ скаже, як зав'яже.

Прислів'я та приказки:

Блат сільнєє паровоза, блат више наркома. (Наркомами в СРСР довго називали міністрів. – Прим. ред.).

Роби, щоб не впрів, а їж, аби не вср...вся.

Будь-яка крива коротша за пряму, яка йде повз начальство.

Шукай роботу не там, де можна більше заробити, а де можна більше вкрасти.

Вони роблять вигляд, що нам платять, а ми робимо вигляд, що їм працюємо.

Лечіться даром – даром лечіться.

Переспіви:

Союз нерушимий,
попал под машину –
***
Попісал, покакал,
прісєл і заплакал.
***
Кому жівьотся весело,
вільготно на Русі?
Єврею і татарину, Тітову і Гагаріну,
Хрущову і Брєжнєву –
Остальним по-прежнему.

Оригінальні художні твори

Україна хлібородна
Комуністам дала хліба,
А сама голодна.
***
Мала баба одну козу,
І ту дала до колхозу.
Тепер тільки цапа має –
І про того Сталін знає.
***
Ой, на горі женці жнуть,
На долині баби труть.
Одна баба вже натерла,
Взяла торбу та й поперла.
Ішла баба долиною –
Зустрілася з головою,
Ішла баба чистим полем –
Здибалася з участковим.
Скажі, баба, куда прьош,
Пакажі, чево нєсьош!
Взяли бабу до контори,
А що несла – до комори.
Ой, на горі женці жнуть,
А в конторі бабу б 'ють.
Голова каже: судити!
Бригадир каже: пустити –
Як будемо всіх судити,
хто на нас буде робити?
І не треба того крику –
Пустіть бабу в Америку
І так далі, і так далі...
Сидить баба в криміналі.

***

Наговорили більше, але малий втомився писати. За твір отримав "4" (з 12 балів), бо неправильно оформив і написав "двуязичієм" .

Пане редакторе! Ви в Києві, напевно, бачите Вітренків-Симоненків та інших пронафталінених вождів, які забивають людям баки "світлим минулим". Хай прочитають, як жив народ у цьому минулому. Хоча, як казав професор, комунякам народ до феньки – їм аби гроші та харчі хороші. Для того й носили "хлєбную карточку" – партбілет. Та й нині хтось оплачує їхнє комуноблудіє.

З пошануванням
Гринь ВОЛОХАТИЙ

МИ Є́СТЬ НАРОД!

Відзначаючи річницю помаранчевої революції, подаємо нотатки про історичні дні 2004 року. Можна по-різному ставитися до подій на Майдані і після нього – неможливо їх оминути…

…На будівлях Бесарабки, на високих стінах навкруг Майдану Незалежності – портрети Віктора Ющенка. Повсюди панує веселий колір сонця. Оранжевими кульками викладено слово "ТАК" на Будинку профспілок. Жовтогарячі полотнища – на вікнах, дверях, балконах, не тільки в центрі, але й у віддалених районах. Революційні прапорці, портрети, стрічки – на скульптурних групах біля Консерваторії, на пам'ятниках, фонтанах, турнікетах, просто на стінах – на всіх можливих поверхнях. Вітрини магазинів одягу горять оранжевими светрами, куртками, беретами, на манекені в торговому залі пов'язаний оранжевий галстучок. Дерева розквітли жовтогарячим цвітінням. Помаранчеві стрічки, галстуки, шарфи, жилети – на людях, від дітей до пенсіонерів. Молодь носить на плечах синьо-жовті та помаранчеві прапори. Шапку одного літнього чоловіка прикрашають національний і жовтогарячий прапорці. Високий хлопець крокує Хрещатиком в оранжевій карнавальній перуці. Звичний одяг на дівчині прикрашають десятки сонячних стрічок, від плечей до колін. Жінка виносить на площу кота з оранжевими бантами – і на пухнасту мордочку, немов на кінозірку, націлюються об'єктиви. Молодий міліціонер майже потай хоче обміняти казенний шарф на помаранчевий, інакше дружина додому не впустить.

Колони київського поштамту викликають згадку про колони Рейхстагу: вони на рівні трьох метрів заповнені прізвищами, лозунгами, дотепами. На схилах парку біля Кабміну молоді завзяті барабанщики хвацько відбивають шалені ритми перетворень. Особливу роль виконують автомобілі: на їхніх антенах, вітровому склі, радіаторах, навіть покришках – прапорці, прапори, портрети, стрічки, їхні сигнали невтомно скандують: Ю-щен-ко. Колони авто пробираються по центру Києва або мчать приміськими шосе із прапорами й гудками.

На Майдані Незалежності – трибуна. Ця, за моральним впливом, висока трибуна, одначе, не піднімається над людьми, бо змонтована на рівні людського зросту. Трибуну доповнюють два великі екрани. На них відтворюються виступи, відтворюється все зібрання, і люди впізнають себе. Тоді молоді цілуються, старші – вітаються. Коли трибуна порожніє, екрани подають новини національного телепростору. Табло на Будинку профспілок висвітлює, окрім традиційних зображень, гасла помаранчевої революції. Не забуто і про справи власне духовні: на Хрещатику та біля Консерваторії – маленькі, за розміром, церкви, без поділу на конфесії. В будівлях, наданих київською владою для приїжджих, бувають і священики.

А над усім простором – прапори! Прапор революції – на верхівці Монумента Незалежності. Справжній ліс прапорів – над головами тисяч і тисяч людей: національні, помаранчеві, різних партій, багатьох держав. На тлі похмурого неба і темних дерев суцвіття прапорів, транспарантів, закликів надає людському океану приголомшливого, фантастичного вигляду. Таке колористичне рішення було б не під силу навіть геніальному художнику. Саме повітря стало революційною субстанцією: над Майданом завис дирижабль з фігурками ангелів; інколи у височінь піднімається оранжевого кольору аеростат. У вечірню пору лазерний промінь малює на будинках тризуб, знак перемоги (літеру V), карту України, слово "ТАК!"

На площах і вулицях Києва представлена вся Україна: від Кам'янця-Подільського до Черкас, від Житомира до Миколаєва; це і столиця, і село Колодрабівка, і селище, котре про себе заявило: "Барашівка – тут. Барашівка – так!" Можна бачити прапори, емблеми десятків вузів: Києво-Могилянська академія, Національний університет ім. Т. Шевченка, Львівська політехніка, Кіровоградський університет. Неймовірною є кількість виготовлених у друкарні, набраних на комп'ютері, зроблених від руки написів, девізів, відозв: "ТАК!", "Ющенко!", "Слава-Україні!", "Руки геть від перемоги Ющенка!", "Бойовий гопак каже ТАК!", "Схід і Захід разом!", "Не віддамо Україну бандитам", "Армія з народом!", "Ми любимо фізику, але свобода – дорожча", "Ветеринари Києва за Ющенка", "Українці з Італії: Ющенко – наш президент", "Донецьк, Донбас, приєднуйся до нас!" Згадали і вічне: "Бог є правда. Правда переможе!". На одному із саморобних плакатів Майдану великі літери гласять: "Слава Нашому Господу Богу Ісусу Христу", Звичайно, всюди – на башті Будинку профспілок, транспарантах, лістівках, в устах людей – знамення: "Нас багато і нас не подолати", "Свободу не спинити". Нові гасла скандують, ними вітаються. Вони вже увійшли до української афористики. У ці бурхливі дні люди пригадали – а точніше, народ довів, що ніколи не забував того заповітного, що залишили великі попередники… "На майдані коло церкви революція іде", – звучить майже як пароль. Не тільки у вікнах академічного Інституту літератури, але й на вулицях, стовпах, саморобних щитах ожили слова: "Я єсть народ, якого Правди сила Ніким звойована ще не була", "Народ мій є! Народ мій завжди буде!", "Вставай, хто живий, в кого думка повстала", "України слава стане поміж народами", "Жінки навіть з рогачами пішли в гайдамаки". Згадали і "Дух Каменяра" (напис на наметі студентів з Івано-Франківська). Такий урок літератури вже не забудеться. І з-поміж усіх бойових листків – портрет Тараса Шевченка з поглядом суворого батька. Виникає переконання: наші класики стоять у лавах мітингуючих, стоять поряд зі своїм народом.

Творчість громадян дала оцінку існуючій владі. Ту оцінку влада не забуде. Це безліч карикатур, дошкульних жартів, часом далеких від вишуканості дотепів. Утім (нічого робити) відомо: глас народу – глас Божий. А який Сава, така й слава. Наприклад, у центрі Києва не залишилося бачка для сміття чи тимчасового туалету, де не було б написано "штаб Януковича", "адміністрація Кучми" або синьої смужки. Якось до Кабміну поклали гарбуза, на Банкову привели маленького козла із синьо-білим бантом. Не раз вулицями їздив джип з великою лялькою-козлом і глузливим написом „проффесор". Що ж, давно сказано: сокири королів страчують, вогнища інквізиції спалюють, та вуличні пісеньки вбивають швидше.

Вражає і надихає столиця, але найдивовижніше в усьому історичному дійстві – люди. Вони різні, проте єдині. Багатомільйонний Київ, свої і приїжджі, – одна сім'я. Вони – не юрба, не натовп, во-

ни – народ. Це ті, хто живе Україною, хто думає про Україну. Їх об’єднує Майдан. На Майдані побували, здається, всі: робітники і безробітні, студенти, письменники, викладачі, науковці, музиканти, військові, священики, пенсіонери, навіть маленькі діти. Тут разом стоять народні депутати і народні артисти, підприємці і спортсмени, фермери і красиві молоді монашки... Серед тисячного зібрання видно обличчя з майстерним макіяжем і натуральними зморшками, вгору піднімаються руки з обламаними нігтями і з коштовними перстнями. Одного дня, на знак підтримки, красиво пройшла колона міліціонерів, вишикуваних по троє. Приєднуються українці з Чехії, Канади, Німеччини, США, Італії, Молдови, Литви, стоять делегації з Грузії, Польщі, Білорусії, Росії, Естонії...

Сотні тисяч приїжджають до столиці: колективно, з товаришами, поодинці. Добираються автобусами, поїздами, автомобілями. Буває, йдуть узбіччям шосе, під снігом, з помаранчевим прапором. Люди приїжджають, щоб допомогти, долучитися, побачити. І запам’ятати. Так колись український народ ходив до Києва в Лавру. Тоді – поклонитися Святині. Тепер – Свободі.

Самі кияни, при зустрічі, починають із запитання: ви вже були на Майдані? Приходять хто як може: з друзями, сім’ями, з колегами, сусідами, по черзі, групами. Приходять, відклавши всі справи, або приєднуються після роботи. Хтось – з іконою в руках, хтось – з малюком на плечах. Приходять не лише для участі в політичних акціях, а й просто для спілкування. Зустрічаються, розмовляють, сперечаються. Але не сваряться!

Майдан вирує власним мікрокосмом. Над ним вивищується по-зимовому тьмяне, але історично-високе небо. Його вщерть заповнює людське море, палке і водночас грізне, як удар грому. Його сила переборює пітьму, час і простір. За короткий строк українці відчули себе господарями – своєї держави, своєї історії, своєї долі. Вони, нащадки волелюбного руського віча, спадкоємці козацької ради, змінюють хід буття. Змінюються самі. До них прийшло усвідомлення: все залежить від однієї людини – від тебе. Народ відчув нарешті, що він є творець історії – другий після Бога. Ніби давно стиснута пружина розпрямилася, неочікувано для влади – своєї й чужої. Отже, справдилося Шевченкове пророцтво, що в попелі тліє Іскра вогню великого. Тліє, не згасає. У самому повітрі розлитий праведний, світлий, небачено потужний гнів народу і його неймовірно благородний шал. Над Майданом звучить унікальна симфонія: голоси, пісні, музика, здравиці, заклики, скандування, горлаті дудки, професійні ансамблі. Симфонія звучить урочисто. Хоча може видаватися і загрозливою. Це прокидається суворий голос нації, котра знову народжується, як богиня, з людського океану. Хтось навіть сприймає небесне сяйво над Києвом. Хтось упевнений, що бачив у небі над Майданом ангелів. Те, що відбувається, у середньовіччі назвали б чудом на Майдані. Нині визначають – феномен Майдану. Нечуваний тектонічний злам у суспільстві вже поділив нашу історію на ДО і ПІСЛЯ Майдану.

Мільйони квартир, аудиторій, холів, кабінетів являють собою Майдан в мініатюрі: там теж – прапори, гасла, портрети, стрічки, дискусії, духовна напруга і прагнення перемоги.

Прадавнє слово “майдан” почали писати з великої букви. Його все частіше називають “наш високий Майдан”. На ньому обіцяють, ним присягаються. Говорять про його ідеали, ідеї, принципи. Він сприймається мірилом духовності, уособленням морального імперативу. Слово і поняття “Майдан” має всі підстави бути символом незнищенності, нескореності духу кожного народу, знаком, паролем усіх борців зі злочинною нахабністю тупої сили.

З Майдану, з Хрещатика як центру подій надходить якась особлива, незнана досі енергетика. Люди на Майдані і на київських вулицях поводяться надзвичайно – це достойні громадяни прекрасної країни. Все, що вони роблять, – роблять вільно, пристрасно, винахідливо і красиво. Люди горді тим, що вони українці, що події, до яких вони залучилися, – і напружені, й доленосні. Серед них панує дух спротиву, творення, добра. І дух радості – радості від усвідомлення своєї людської значимості, своєї ролі в подіях, своєї гідності. А ще – те, що твориться, твориться весело. Нехай дивно, але це – свято, свято вільного духу вільного народу.

День на Майдані починається спільною молитвою, а закінчується співом Гімну, котрий тепер вивчили і виконують, поклавши руку на серце. Опанували і свідоме державницьке вітання – „Слава Україні!”. З Майдану поширюється мода на українську мову, на національну символіку. Нарешті тут, у кіосках, можна купити пакет не з рекламою, а з девізом: “Я люблю Україну!”.

Просто неба на вулицях, на тимчасових підвищеннях, особливо на Майдані, постійно виступають співаки, музиканти, артисти, відомі світові і ті, що стали популярними зараз. Мистецтво ще раз доводить, що воно – теж зброя. Над Майданом і над Києвом лунають пісні, котрі встигли створити для революції, – це і шалені ритми, і ліричні інтонації. Сприйняття їх небуденне. Під час співу “Боже, Україну збережи...” на схилі біля колишнього Жовтневого палацу утворилося фантастичне мерехтіння – запалали сотні свічок. Коли звучить пісня “Не спи, моя рідна земля, Прокинься, моя Україно!”, присутні, зімкнувши руки, стиха розхитуються в такт, ніби в прадавньому ритуальному танці. Безперечно, звуковий образ помаранчевої революції – найпопулярніше “Разом нас багато, нас не подолати!”. Приспів підхоплює площа, і скандування, здається, вибухає остаточним присудом.

Їхати до Києва, виходити на вулиці людей ніхто не підбурював, тим більше – не примушував. Люди все зробили з доброї волі і з власної ініціативи. Вийшло так, ніби рух протесту виник сам по собі. Прийшли самі. І самі вистояли, в прямому і переносному розумінні. Кожен сповна робив те, що міг. Одні ходили маршами до Верховної Ради, Кабміну, ЦВК. Інші стояли на мітингах, навіть коли поширювалися чутки про можливу небезпеку. Багато хто – молилися.

Громадянська позиція часто вимагає зусиль на протидію природним та суспільним труднотам, однак люди їх долають. Звичайно, марширування в мокрому взутті – не героїзм, життя в наметі – не подвиг. Але – вчинок.

Тисячі людей підтримують активістів помаранчевих подій. Приносять на Хрещатик продукти, куплені в магазині, хатні запаси, гори домашньої консервації. Пенсіонер частує гарбузовою кашею, жінка – гарячим компотом. Пропонують одяг, гроші, мобільники. Запрошують, не припускаючи думки про ймовірний ризик, приїжджих додому – на вечерю, відпочити, поспати, Проходить вулицями маршова колона – її з вікон вітають помаранчевою символікою, а хто не має, розмахують хоча б шторами оранжевого відтінку. Зупиняється колона – тут же із під’їздів виносять чай, печиво, бутерброди. Працівники різних установ, офісів, кафе зустрічають мітингуючих, пригощають, допомагають.

Надзвичайна доброзичливість, приязнь, незважаючи на напруженість події, панує на вулицях. Незнайомі люди ставляться один до одного як приятелі. Літня жінка підносить руку в національному вітанні – і зустрічний юнак усміхається до неї, ніби до молодої красуні... Над високим бордюром біля Консерваторії стоять двоє хлопців і привітно подають руку кожному, щоб бажаючі змогли стати ближче до трибуни. За час мітингів, як сказав один чоловік на Майдані, ніхто з присутніх на іншого не плюнув, не кажучи про будь-яке хуліганство чи агресивність. Терпимість і доброзичливість уповні поширюються на політичних супротивників – синьо--білих, їх приймають до гурту, спілкуються, якщо треба – годують, обігрівають. Хоча в Києві більше мільйона мітингуючих, на вулицях мало сміття. Незбагненним чином зменшилася кількість крадіжок. Не пошкоджено жодної вітрини, ліхтаря, кіоску. Це справді, за словами В. Ющенка, елегантна революція. Єдине, що постраждало, – газони, їх витоптано повністю.

Особливий прояв громадянського спротиву – наметове містечко на Хрещатику. За табличками з назвами населених пунктів його мешканців можна вивчати географію України. Огороджене, з охороною, внутрішнім чітким розпорядком містечко постає образом воскреслого запорозького куреня, над яким витає не солодкий, але рідний дим од вогню в залізних бочках. Знані люди країни приходять у найтяжчі години ночі до наметів, щоб поговорити, підтримати, просто побути поруч. У містечку дискутують, приймають гостей, слухають новини і подають інформаційні випуски, читають газети, розповсюджують політичні дотепи, часом мерзнуть, мало сплять, ходять на дискотеки. Співають разом з Майданом національний Гімн. І навіть справляють весілля.

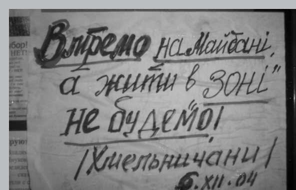
Спалахом космічної волі, образом сонячної сили пройшли над Україною події 2004 року. У дні помаранчевої революції народ довів свою могуть. Народ показав свою моральність. Народ переміг. Мабуть, як сказав поет, “сам Бог за Україну помоливсь”. Для нас насправді починається XXI століття. Відбувся катарсис – очищення душі шляхом випробувань. Ми вже інші. Можемо сподіватися, що відтепер у спадщині Кобзаря один рядок не буде стосуватися нас: “Славних прадідів великих правнуки погані”. Якщо в легендарну давнину найбільших достойників називали лицарями Круглого столу, то ми стали братами помаранчевої стрічки. Хто бачив ці події, завжди згадуватиме, хто не бачив – жалкуватиме. Теж завжди. Тому що т а к е не повторюється.

А потім, у день переголосування, коли все було вирішено і перемога бриніла в самому повітрі, надприродне людське напруження вщухло. Київ прикрасили водоспади електричних гірлянд. До революційного вбрання Майдану додалися ялинки – символ вічного дерева життя. Попереду був Новий рік, новий Президент, нова Україна.

Руслана ХМЕЛІНСЬКА,
м. Житомир

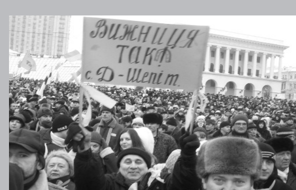

ПЕРЕМОГА ПРАВДИ І СВОБОДИ

Результати виборів Президента України 21 листопада 2004 року були сфальсифіковані. Україною прокотилася хвиля мітингів протесту. Кияни, як ніколи раніше, активно вийшли на Майдан Незалежності. З багатьох міст і сіл України приїжджали люди, часто за свій рахунок.

Разом з подругою Вікторією Івченко я пригощала людей бутербродами, печивом, чаєм і кавою. За півтора тижні (з 26 листопада до 8 грудня 2004 р.) ми роздали 1700 стаканчиків з чаєм і кавою, майже триста бутербродів з маслом і ковбасою, 35 кг печива.

Протягом помаранчевих днів у мене вдома змогли обігрітися, помитися, посушити взуття і одяг, переночувати, поїсти гарячого 19 громадян з Кіровоградської, Харківської, Донецької, Житомирської, Полтавської, Львівської областей і м. Львова. Дехто з них залишив на згадку свої адреси і побажання. Приємно тепер перечитувати ті хвилюючі слова: "Щиро дякуємо, чекаємо Вас на Різдво у Вільній Україні! Слава Богу! Слава Україні! Слава нашому Президенту Віктору Ющенку! З повагою львів'яни." (**Олександра Шинаровська,** м. Львів).

"Хто б нам що говорив, кияни дуже привітні. Дякую за гостинність і бажаю Вам здоров 'я. Приїхала я у понеділок, відразу після виборів. Було таке відчуття, що коли я не приїду сюди, то щось втрачу, адже на моїх очах твориться історія, а я ж історик. Як гарно співає Вакарчук! Який гарний Київ! Слава Україні!" (**Наталія Підгурська,** м. Баранівка Житомирської обл.)

"Хай Бог помагає. Прошу писати." (**Ірина Улич,** с. Нижня Стинава Стрийського району Львівської обл.)

"Щиро вдячна пані Надії за її тепло і щирість. Запрошую до нас у зелені Карпати." (**Світлана Кротенко,** с. Сможе Сколівського району Львівської обл.)

"Приїхали підтримати Віктора Ющенка і твердо переконані в перемозі українського народу, демократії і справедливості. З нами Україна і Бог! Наш Президент – Ющенко! ТАК! " (**Оксана Кротенко-Козик,** с. Тухолька Сколівського району Львівської обл.)

Майдан жив до перемоги.

Приємно, що люди від'їжджали з вдячністю до киян, з приємними враженнями про Київ. Відрадно, що саме столиця України об'єднала усі області й регіони України, всі нації і народності, що проживають в Україні в один УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД. Правда і свобода перемогли! Слава Україні! Героям слава!

Надія ШАТАЛОВА, м. Київ

„СТРІЧКА ПОМАРАНЧЕВА, ОРАНЖЕВИЙ ЦВІТ"

Поема Василя Зайця „Стрічка помаранчева, оранжевий цвіт", що нещодавно вийшла окремою книгою у ПП „Янузь" (м. Обухів Київської області), справляє приємне враження. Атрибутика помаранчевого Майдану, якою любовно прикрашено обкладинки, свідчить про те, що автор палко полюбив помаранчеву революцію, тож ніякі зигзаги її лідерів ніколи не затьмарять те гаряче і ніжне почуття, хіба що додадуть до нього присмак гіркоти. У книзі йдеться про переможців, в яких знову крадуть перемогу. Що ж робити скривдженим? З позицій українського революційного націоналізму відповідає на це запитання Василь Заєць.

Молодий робітник Іван Король, головний герой поеми, повернувшись після перемоги Помаранчевої революції в рідне село, не бачить навколо себе ніяких позитивних змін, та не впадає у відчай, бо добре пам'ятає, як співали бандерівці:

Плач не дав свободи ще нікому.
А хто герой, той здобуває світ!

Селяни скидають з посади корумпованого голову сільради і ставлять на його місце Івана Короля, і він очолює помаранчеву революцію в окремо взятому селі. Іванів племінник Сергій засновує гурток політичної освіти „І встане Україна!"

Найдужчі чоловіки об'єднуються в бойову дружину, яка стає силовою запорукою утвердження в селі справді української влади. Спершу молодий тракторист за допомогою рушниці проганяє з весняного поля зарозумілого здирника, який уже вважав українську землю своєю латифундією. Коли ж здирник з хабарником кинулися до суду, то суддя вперше відмовився винести несправедливе рішення.

Хоч у пограбованих селян не залишилося ні плуга, ні борони, щоб обробити відвойовану землю, але тут спрацьовує націоналістичний принцип взаємодопомоги. Іван каже пригніченим своєю злиденністю людям:

Згадайте нашого Степана –
Господарює непогано,
Бо стати фермером зумів.
Чимало в нього тракторів,
Комбайнів, що завжди готові
Допомогти трудівникові,
Аби він тільки попрохав, -
Не марно Ющенко сказав:
„Багатий бідному поможе!" –
То промовляла правда Божа!

Своєю поемою „Стрічка помаранчева, оранжевий цвіт", автор підводить читача до думки, що тільки в боротьбі можна здобути перемогу. Отож, боріться – поборете!

Віктор БУЖАНСЬКИЙ

ДОРОГА РЕДАКЦІЄ!..

„ЗОРІ СТАНУТЬ СВІТИТИ ПО-СПРАВЖНЬОМУ..."

Життя простої людини в удавано незалежній Україні не поліпшилося навіть після того, як влада стала помаранчевою. У редакційній пошті – безліч листів, у яких вирує гнів людей, чиї мрії не збулися, чию віру зневажено.

„Корито залишилося незмінним, лише свині стали більш голодними, ніж за уряду Януковича, – обурюється голова Сторожинецької РО КУН **І. Моцак** (Чернівецька область). – Лягаємо спати за одних цін, а встаємо – за інших. А продавці ще й насміхаються: мовляв, ось побачите, ще й не таке буде!"

Василь Геник-Березівський (с. Березів Верхній на Івано-Франківщині) узагальнює: „Вороги за нас, українців, смачно їдять, п'ють, гуляють, ходять по театрах, розпоряджаються нашим багатством, рахують наші гроші і проценти не повертають".

При владі ще чимало вчорашніх чиновників, яким чуже все українське, зате дуже дороге все російське, радянське. Як повідомляє з Красноармійська Донецької області **М. Туник,** Днем міста зроблено день, коли на зміну коричневим окупантам сюди прийшли червоні. З цієї нагоди величезні гроші викидаються на всілякі виставки, ярмарки, змагання, концерти, феєрверки. День незалежності України залишився якимось маленьким, сіреньким святом".

На злиденність життя пересічного українця скаржиться луганчанин **П. Пономаренко**: „Всюди вимагають від тебе грошей: в лікарні, в навчальному закладі, в ЖЕКу, не кажучи вже про здирництво в магазинах та на базарах. А де я маю брати гроші? Ті 284 грн. – від пенсії до пенсії не вистачає. Грошей, що колись були в мене на книжці, держава, яка їх украла, не спішить повертати. Немає навіть за що купити копійчані пігулки. Скільки вже хороших людей пішло на той світ, бо не було за що полікуватися! Народ у злиднях, а влада знаходить кошти для того, щоб втричі підвищувати зарплату чиновникам-злодюгам!"

Так пишуть люди, які в дні помаранчевої революції задля її перемоги не шкодували ні часу, ні сил, ні здоров'я. **В. Поліщук** з м. Малої Виски з цього приводу розмірковує: „Фальсифікатори виборів досі спокійненько сидять у своїх керівних кріслах, та ще й насміхаються із нас, неборак. Жоден із фальсифікаторів виборів не те що не був покараний, а навіть не позбувся роботи. А наші люди, ті, хто агітував, їздив по селах, брав активну участь у виборах, ходять, як і раніше, відмічатися у службу зайнятості. Для них роботи немає. Без роботи мої обидві доньки та зяті, активні учасники революції. Невже В. Ющенко вірить у можливість позитивних змін з такою братією чиновників кучмівського гатунку?" І далі: „Помаранчеве дійство – то не революція, революцію робили солдати Дж. Вашінгтона, після маршу яких на снігу залишався кривавий слід, та вояки УПА, які вмирали зі словами „Слава Україні!" А в ході помаранчевого дійства нас в який раз використали олігархи, пообіцявши корінні зміни. І ми пішли, бо нам остогид кучмізм. Кучмісти ж і далі керують, а бандити повтікали до „братньої" Росії".

Чому Президент України не вживає заходів для приборкання розгулу російських шовіністів у Криму? Чи підписання меморандуму з Януковичем – це те, чого вимагали люди на Майдані? Чому й досі не виконується програма, з якою В. Ющенко переміг на президентських виборах? Такі запитання ставляться в листі **Вадима Тобозова** (м. Пирятин Полтавської області).

Сьогодні в Україні все більшого розмаху набирає передвиборна партійна вакханалія. Серед учасників виборів до українського парламенту – найманці сусідньої держави, які забруднюють наші міста і села біг-бордами „З нами Бог і Росія". Хіба це демократія, хіба це народовладдя? Влучну характеристику деяким партіям та їхнім лідерам дає **Василь Ненченко** (м. Запоріжжя): „У нашому місті залишилася стара влада, яка з новими силами взялася прославляти Росію, Радянський Союз. Такий же „агітпроп" відкрито ведуть комуністи, соціалісти, партія Литвина. Всі ці антиукраїнські сили зливаються в один брудний потік, тимчасом як у славному Запорожжі не чути й не видно ні Народного Руху, ні „Просвіти", ні інших демократичних сил."

Багато в нашій пошті віршів – на злобу дня, а також на славу українського націоналізму і його носіїв. Оспівуючи подвиг Січових Стрільців на Верецькому перевалі як наші карпатські Крути, **Іван Тегза** (м. Ужгород) пише:

Наче свідки далеких подій,
Шелестять ясени і смереки.
Наче душі полеглих стрільців,
Все кружляють орли і лелеки...

У вірші **Віктора Рябчика** (м. Чернігів) „Забуті солдати УПА" читаємо:

Було їм по двадцять,
а може, і менше,
І в кожного віра у серці жила,
І воля за вільну державу боротись,
Аби Україна, як цвіт, розцвіла...

Підполковник українського козацтва **В. Якут** із Конотопа, розповівши як на Сумщині „нова" влада ігнорує доручення Віктора Ющенка щодо проекту відродження українського козацтва, як затято борються „помаранчеві" владні структури з усім українським, робить висновок: „Тільки справжня національно-патріотична влада зуміє забезпечити поступ вперед. Це повинні усвідомити всі патріоти України і взяти на себе всю відповідальність за розбудову Української держави. Козацька ідея, дух, зброя – гарант миру і стабільності."

Тільки національна ідея явить світові не слабку і гноблену – помаранчеву, а потужну і вільну – червоно-чорну Україну, в якій українець буде не попихачем, а вільним господарем у своїй щасливій державі. І тоді збудеться те, що пророкує наш автор **В. Гресь:**

... все зміниться
На краще,
Коли душа буде
Панувати
Над тілом,
І коли зорі
Стануть
Світити
По-справжньому,
Зорі любові
І добра,
А не ці
Балаганні
Слова,
Від яких
Нудить.

Василь ЗАЄЦЬ

ПРЕЗИДЕНТ – І ГЕРОЙ, І БОРЖНИК РЕВОЛЮЦІЇ

Нещодавно ухвалено зміни до Закону України "Про статус депутатів місцевих рад". Зокрема ч. 7 ст. 30 Закону проголошує: "Депутат місцевої ради не може бути притягнутий до кримінальної відповідальності, арештований або підданий заходам адміністративного тиску, що накладаються в судовому порядку, без попереднього розгляду питання радою". Закон підписаний Президентом України і вступив у дію.

Добре відомо, що значна кількість депутатів місцевих рад цинічно та брутально втручалися у президентську кампанію 2004 р., безпосередньо брали участь у фальсифікації президентських виборів. Внаслідок змін до Закону їх тепер неможливо буде покарати. Крім того, українське суспільство пронизане корупцією, відбувається подальше зрощування бізнесу і влади, а ці доповнення до Закону захищають місцевих корупціонерів від притягнення їх до відповідальності.

Віктор Ющенко – символ революції. Але разом з тим – її боржник. Незрозумілі мотиви Президента України щодо підписання цього Закону. Віктор Ющенко таким чином знехтував обіцянки, дані Майдану.

Микола ЛЕБІДЬ,
м. Олександрія

"РАННІ СЛОВ'ЯНИ" ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

Моральне здоров'я народу – найважливіший капітал суспільства.

Григорій Василенко

Побут і звичаї протоукраїнців

Опис подорожі візантійського посольства Пріск доповнює картинами народного побуту місцевих мешканців. Країну, куди прибуло візантійське посольство на чолі з патрикієм Максиміном, Пріск називає Скіфією, а населення – скіфами. Але паралельно як синонім вживає назву „гуни". Після переходу через Дунай змін у життєдіяльності населення посланці Візантії не помітили. Це видно з повідомлення Пріска про харчування посольства. Вже в перший день перебування посольства на північному березі Дунаю персонал отримав на вечерю тушу бика і рибу. Це вказує на землеробський характер побуту населення, в стадах якого переважала велика рогата худоба (у кочівників переважають коні й вівці).

З переходом через Дністер намітилися зміни в раціоні харчування персоналу посольства. "У поселеннях відпускали нам для харчування замість пшениці просо (пшоно), замість вина – так званий у тубільців мед. Слуги, які супроводжували нас, отримували просо й виготовлений з ячменю напій, який у варварів називається кам (пиво)". Зміна раціону харчування свідчить про зміну культури виробництва: подорожні ввійшли в іншу природно-кліматичну зону. З Подунав'я з його м'яким кліматом, який дає змогу вирощувати виноград і пшеницю, мандрівники перебралися в країну з континентальним кліматом. Просо і ячмінь – традиційні для тих часів культури землеробства Лісостепу. Наявність меду також вказує на те, що мандрівники ступили в межі Скіфії, мед і віск у ті часи були традиційними статтями експорту в слов'янських землях.

На схід від Дністра холодна зима і помірне літо не давали змоги культивувати виноград. Тут також замість пшениці сіяли ячмінь і просо як більш стійкі до холоду культури. Крім того, ячмінний хліб переважає за калорійністю пшеничний. А це досить істотно в країні з помірним кліматом. Якби греки направлялися на Тису, то раціон харчування не змінився б, оскільки природно-кліматичні умови Панонії нічим не відрізнялися від тих, що були у Валахії.

Надзвичайно важливою рисою народного побуту є житло. За його типом і формою судять не тільки про час спорудження, а й про спосіб життя населення. Мешканці цього краю жили поселеннями. Хати були дерев'яні, у зруб. Дах на хатині покривався очеретом. Наявність поселення з дерев'яними будівлями – ознака осідлого способу життя. Якщо б ці гуни були кочівниками, то надавали б перевагу стійбищам з юртами. Марцеллін, який першим серед істориків описав азіатських гунів, звернув увагу на те, що вони не хочуть мати житла. "Ніколи вони не користуються будівлями, а навпаки, страхаються їх, як гробниць..."

А ось зразок слов'янської гостинності. "Пройшовши чимало шляху, розкинули ми під вечір свій намет біля озера з придатною для пиття водою, яку вживали мешканці села, котре знаходилося поряд. Раптом знялася сильна буря з громом, з частими блискавками і зливою. Буря не тільки змела наш намет, а й всі пожитки знесла в озеро. Ми з криком відшукували товаришів, які відстали від нас. Скіфи вибігли на шум і почали запалювати факели з очерету, які вони вживали для розпалювання вогню. При світлі цих факелів вони запитували в нас, що нам потрібно, чому ми так голосно кричимо. Коли варвари, які супроводжували нас, дали їм знати, що нас зустріла негода, то мешканці запрошували нас до себе, прийняли нас у свої хатини і, підкидаючи побільше очерету, зігріли нас. Ми провели ніч у хижах". Щось тут надто мало спільного з кочовим побутом!

Завдяки записам Пріска ми довідуємося, що слов'янські умільці були чудовими майстрами дерев'яного зодчества. Ось що він бачив у їхній столиці: "Переїхавши через кілька річок, ми прибули в одне велике поселення, в якому був палац Аттіли. Він був, як нас запевнили, найкращим серед тих, які мав Аттіла в інших місцях. Побудований з майстерно витесаних колод і дощок, обнесений дерев'яною огорожею, яка служила більше для прикраси, ніж для захисту. Після княжого будинку найкращим був будинок Онигісія, також з дерев'яною огорожею, але вона не була прикрашена вежами, як в Аттіли".

Це було V століття, коли, за твердженням істориків і археологів, наші предки ще нібито жили родовим ладом. І далі: "У середині огорожі було багато будинків: одні споруджені з дощок, майстерно підігнаних і оздоблених різьбленням; інші – з тесаних і виструганих колод, вставлених у бруси, які утворювали круги. Починаючи з долівки, вони піднімалися на значну висоту".

Палаци Аттіли й Онигісія були шедеврами давньої дерев'яної слов'янської архітектури. У V ст. палаци князів і знаті будували з дерева, як і за часів Геродота.

Коли Пріск наніс візит княгині, вона "відпочивала на м'якому ложі... Підлога була вистелена шерстяними килимами, по яких ходили..." Слід зазначити, що у тюркських народів посли візитів княгиням не робили. Стороннім чоловікам заборонялося бачити жіночі обличчя, які постійно закривались паранджею. Те, що спостерігав Пріск, дуже нагадує домашню обстановку князівського двору в Київській Русі.

Навряд чи в цих поселеннях, через які пролягав шлях посольства, можна було відшукати хоч одного азіатського гуна!

Візантійському посольству під час подорожі в Скіфію довелося перетнути багато річок. При цьому Пріск відзначив спосіб переправи, яким користувалося місцеве населення: "Ми переправилися через ці судноплавні річки на човнах-однодеревках. Інші річки ми переїжджали на плотах". Відомо, що човни-однодеревки були найпоширенішим транспортним засобом у слов'янській землі, яка мала густу мережу річок. Ця особливість послужила Птолемею приводом назвати плем'я полян амадоками, тобто плотогонами. Амадокою він назвав також місто Любеч, яке було ремісничим центром виготовлення човнів-однодеревок.

Така сама ситуація зберігалася і в епоху Київської Русі. Костянтин Порфірородний зазначав, що виготовлення човнів-однодеревок було важливим промислом у лісових районах країни на північ від Києва. "Слов'яни, які платять їм (русам) данину: так звані кривичі, лутичі та інші слов'яни – на своїх підвищеннях вирубують узимку човни-однодеревки, лагодять їх до моменту ломки льоду і, коли пройде лід, вводять їх у близькі заводі, котрі впадають у Дніпро, то і вони через це входять в річку і спускаються в Київ, тягнуть їх для оснащення і продають їх русам". Таким самим методом і в тих самих місцях човни виготовлялись і в часи Аттіли.

Про плавання слов'ян на човнах-однодеревках відомо нам ще з часів Геродота і навіть раніше. Цим видом транспорту вони доставляли хліб на продаж в Ольвію. Перший воєнний похід на човнах-однодеревках слов'яни спільно з готами здійснили в 218 році. Флотилія човнів-однодеревок вийшла тоді в Середземне море і досягла Афін та Салонік. Два великі морські походи слов'ян до південних берегів Чорного моря відбулися в 252 і 256 рр. Відомо також про участь слов'янської флотилії човнів-однодеревок у поході на Константинополь у 626 році. В етнографічних матеріалах зберігся опис виготовлення човнів-однодеревок способом розщеплення дерева: на дозрілому дереві робили сокирою розщеплення кори вздовж стовбура і забивали кілочки: по мірі розщеплення дерева ширина кілочків збільшувалась і процес цей тривав понад п'ять років; наостанок верхівку дерева нахиляли – це був ніс човна, коріння обрубували – це була корма, а серцевину стовбура видовбували чи випалювали; у такий спосіб отримували досить місткий човен, який сягав пояса воїна, що стояв у ньому; залишки такого човна зберігаються в історичному музеї в Києві.

У кочовому побуті човни не застосовувалися. Через водні перепони кочівники здійснювали переправу на бурдюках.

Марія ХИЛЕВИЧ

Далі буде

Початок у №№ 22,23, 33–40, 42–44,46

20 листопада минуло 60 років з початку міжнародного Нюрнберзького трибуналу над фашистською Німеччиною. Прокоментувати ті події ми попросили відомого історика, директора Центру українознавства, доктора історичних наук, професора КНУ ім. Т. Шевченка Володимира Сергійчука.

СУД НАД ПЕРЕМОЖЕНИМИ

– Володимире Івановичу, яке значення мав Нюрнберзький процес для повоєнного світу й українців зокрема?

– Це був перший міжнародний трибунал, який засвідчив, що світове співтовариство, за певних обставин, може знайти спільні інтереси. Особливо, коли йдеться про засудження військових злочинців, з вини яких пролилася кров мільйонів людей. Нюрнберзький процес поклав початок створенню подібних правових інституцій.

За його прикладом Володимир-Юрій Данилів, уродженець Львівщини, вже будучи відомим правником у Торонто, в 1983 році, в 50-ту річницю Голодомору поставив питання на Світовому Конгресі Вільних українців про те, щоб українська громада зорганізувала трибунал над більшовицькими злочинцями, які вчинили акт Геноциду українського народу в 1932-1933 роках. Завдяки активній діяльності Даниліва українській діаспорі у 1988 році вдалося провести два судові засідання над більшовиками. До речі, до складу цього трибуналу входив і учасник процесу в Нюрнберзі. Ця Міжнародна комісія, в складі якої не було жодного українця, в 1988-му році поставила крапку щодо дефініцій подій, які відбулися в 1932-1933 рр. Вони визнали ці події геноцидом.

– Попри численні злочини фашистів, їхні судді теж не були святими. СРСР разом з Німеччиною окуповував Польщу, а Англія та Франція внаслідок Мюнхенської змови віддали на "розтерзання" Гітлеру Чехословаччину. Як щодо етичної сторони Нюрнберзького процесу?

– Справді, ті, хто був причетний до розв'язання Другої світової війни, хто брав участь у вересні 1938 року в Мюнхенській змові, не лише штовхнули Гітлера на Чехословаччину, а фактично дали йому карт-бланш для походу в Східну Європу, а пізніше, одягнувши на себе тогу миротворців, судили того, хто виявився переможеним у війні.

– Комуністи та інші проросійські сили заявляють, що в одному з томів Нюрнберзького процесу "чорним по білому" написано про засудження "злочинів" ОУН-УПА. Наскільки це твердження є правдивим?

– Нічого такого там не написано. Це – гасла комуністичної пропаганди. Я був свідком, як під час телеефіру Наталія Вітренко розмахувала одним із томів матеріалів Нюрнберзького процесу, виданого в Росії ще за існування СРСР. Якби у нас було видано всі томи Нюрнберзького процесу, що вийшли на Заході, із повною його стенограмою, ми б побачили зовсім іншу картину. Справді, в одному з томів є протоколи допитів німецьких офіцерів у в'язниці НКВС. Проте, можна лише здогадуватися, за яких обставин вони попідписували все те, що їх змусили підписати. Тому до цієї проблеми треба підходити в комплексі, а не "висмикувати" за прикладом комуністів із матеріалів допиту німецьких офіцерів неперевірені факти. На Нюрнберзькому процесі не розглядалося і не могло розглядатися питання злочинності ОУН чи УПА. Тому що судили гітлерівських нацистів, проти яких боролися ті ж ОУН та УПА.

Більше того, в роки Другої світової війни на території Третього Рейху існувало розгалужене українське націоналістичне підпілля, зокрема бандерівське, що вело боротьбу проти гітлерівського режиму, влаштовуючи саботаж, організовуючи підпільні антигітлерівські групи у таборах полонених та серед тих, хто був вивезений на роботу в Німеччину. Зрозуміло, що всі ці дані невигідно було опубліковувати Радянській владі. Все це є в документах. Під час Нюрнберзького процесу вони потрапили до рук обвинувача від СРСР, тодішнього прокурора УРСР Руденка. Він ці документи, в перекладі на російську, відіслав до ЦК КП(б)У. Микита Хрущов, ознайомившись з ними, написав резолюцію, щоб їх передали у таємний архів Компартії. Там вони зберігалися до останнього часу.

– Чи була засуджена на Нюрнберзькому процесі українська дивізія СС "Галичина"?

– Загони СС були різні. Треба розділяти партійні війська СС та фронтові частини. Останні, до яких належала і вищезгадана українська дивізія "Галичина", не підлягали юрисдикції Нюрнберзького процесу.

– Що ви можете сказати про справу батальйону "Нахтігаль". Лунають звинувачення у його причетності до знищення польського та єврейського населення у Львові?

– Це неправда. Міністр Федеративної Республіки Німеччини Теодор Оберлендер, перебуваючи під слідством, засвідчив, що українці не брали участі в знищенні польських професорів у Львові. Насправді цим займалася німецька зондеркоманда СД, що увійшла до Львова 1 липня 1941 року, наступного дня після "Нахтігалю". Ще раз наголошую: німецький демократичний суд розбирався в цьому питанні і визнав, що українці не були причетні до цього вбивства.

– Сьогодні деякі народні депутати та націонал-патріотичні сили України закликають до „Нюрнберга-2" над комуністами. Наскільки, на вашу думку, це можливо?

– За теперішньої влади та політичної волі нинішнього керівництва – це нереально.

Розмову вів
Дмитро ЩЕРБИНА

нація і держава
19.11 – 28.11. 2005 р.

24 ЛИСТОПАДА — 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ НІЛА ХАСЕВИЧА

ЛЮДИНА – ЛЕГЕНДА

Борців за незалежність України в колишньому СРСР народ називав „Степанові хлопці", а радянська ідеологія – "українські буржуазні націоналісти". Років з тридцять тому, перебуваючи на Рівненщині, я почув історію про одного із „Степанових хлопців" – одноногого художника, якого боялися чекісти, як „холери".

Його листівки з малюнками та карикатурами вносили „смуту" в голови людей по всій Україні. Дізнався про це сам Сталін і наказав будь-що знищити невловимого підпільника. У ті часи накази „отця народів" оскарженню не підлягали. За якийсь час знайшли і вбили художника, а потім спалили...

Минули роки. Україна здобула незалежність. Іменами людей, які поклали своє життя на вівтар перемоги, називають вулиці в містах і селах. Ось і в Рівному є вулиця, яка носить ім'я Ніла Хасевича. А спитаймо, – чи хто знає, що ж це за людина, чим вона відома? Навіть фахівці наводять неточні біографічні факти та дати з життя визначного діяча Української Головної Визвольної Ради.

Народився Ніл Хасевич 24 листопада 1905 року в сім'ї псаломщика Антона Івановича Хасевича та його дружини Феодотії Олексіївни. У діалектиці свого життя Ніл Хасевич став українським націоналістом. Але не буржуазним. Бо походив він із бідної сім'ї дяконa з річним прибутком в 50 царських карбованців на п'ять членів родини.

Вже минуло 14 років з дня незалежності України, але ще належно не пошановано видатного підпільника УПА-„Північ", який керував технічною ланкою центрального та крайового проводів ОУН, був членом референтури пропаганди. Його життя було дуже законспіроване, він мав кілька псевдо – „Бей", „Зот", „Старий", „333", „Левко", „Рибак".

За рік до загибелі в бункері на хуторі поблизу села Сухівців, що дванадцять кілометрів від Клевання, Ніл Хасевич написав такі рядки: „Радянська безпека вже знає, хто криється за псевдо „Бей-Зот", а мої земляки-селяни не знають... Я хочу, щоб знали вони і знав увесь світ. У своєму житті я, здається, втратив вже все, але як довго буде залишатися бодай одна краплина моєї крові, я буду битися з ворогами свого народу. Я не можу битися з ними зброєю, але я б'юся різцем і долотом. Я, каліка (інвалід), б'юся в той час, коли багато сильних і здорових людей в світі навіть не вірять, що така боротьба триває, що українці б'ються... Така моя думка, думка рядового підпільника. Слава Україні!.." Такі полум'яні слова міг написати тільки справжній націоналіст, людина, яка фанатично любить свій народ і Батьківщину, яка не заспокоїться, поки вони не будуть вільні та щасливі.

Людина-легенда, талановитий художник-графік народився в селі Дюксин Костопільського повіту. З дитинства малював і вчився. Спочатку здобув домашню освіту від рідної матері, потім навчався в Житомирській духовній семінарії. У 1923 р. екстерном склав іспити за курс гімназії у Рівному. З 1925 до 1926 року працював помічником іконописця. У 1918 р. Ніл потрапив разом з мамою під поїзд і втратив ногу. Мама загинула. Це був нещасний випадок, за який він одержав грошову компенсацію. Знайшовши в собі сили, мужній юнак своїми руками робить собі протез ноги і починає помалу пересуватися. Маючи з трагічного випадку кошти, стає вільним слухачем школи при Академії мистецтв у Варшаві. З 1930 до 1933 року навчається у варшавській Академії мистецтв. У ці роки розкрився талант Хасевича як художника-графіка. У 1931 році за картину „Прання" отримує почесну нагороду „Ватикан", а в 1932 – почесний диплом Академії за портрет „Мазепа".

НІЛУ ХАСЕВИЧУ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ

Конгрес Українських Націоналістів, Національна спілка художників України запрошують на врочисті заходи з відзначення 100-річчя із дня народження Ніла Хасевича, які відбудуться 23 листопада о 17-00 у Будинку художника (вул. Артема, 1-5)

У програмі: вечір пам'яті Н. Хасевича за участю діячів української культури, істориків, відомих митців; перегляд фільму про Н. Хасевича "Здобути або не бути" (автор сценарію та режисер М. Ткачук); відкриття виставки дереворитів Н. Хасевича.

Хасевич поступово переходить від олійного живопису до графіки і займається гравюрами, а точніше – дереворитами (дереворізами). З 1931 до 1932 року виставляється в художніх салонах Львова, Праги та Берліна, з 1932 до 1933 року – в Чикаго та Лос-Анджелесі. У 1937 р. Ніл здобуває III грошовий приз на міжнародній виставці гравюр по дереву у Варшаві. В 1939 році у Варшаві виходить з друку художній альбом „Книжкові знаки Ніла Хасевича". Цього ж року в американському місті Філадельфії побачив світ художній альбом „Екслібрис Ніла Хасевича". У той же час художник співпрацює з українськими часописами „Шлях" та „Волинське слово" і стає одним із засновників українського мистецького гуртка „Спокій" у Варшаві.

У 1941 р. стає членом Львівської спілки праці українських образотворчих мистецтв та співпрацює з Рівненським часописом „Волинь" разом з Уласом Самчуком. В окупованому німцями Львові у 1942–43 рр. проходила виставка українських художників, на якій Ніл Хасевич експонував свою роботу „Спіть, хлопці, спіть", присвячену націонал-патріотизмові. З 1943 до 1952 року (роки підпілля) працював у редакції журналу „До зброї", що видавався політвідділом Головної Ради УПА і друкувався на Волині, ілюстрував журнал УПА „Український перець" та „Хрін", випускав бофони (грошові одиниці бойового фонду), робив ескізи усіх нагород УПА та УГВР, випустив альбом „Волинь в боротьбі" та альбом карикатур антирадянської тематики. Матеріали з цих альбомів потрапили 1951 року в США, до рук делегатів сесії Генеральної Асамблеї ООН, потім були надруковані у Філадельфії в збірнику „Графіка в бункерах УПА".

Після цього НКВС намагається якнайшвидше знайти та знищити художника. У роки війни загинули батько і молодший брат Хасевича – Анатолій, а старший брат Федір загинув в радянському концтаборі Білобородово під Томськом. Загинула в 1947 році кохана жінка, вона була зв'язковою з підпіллям міста Луцька. Можна припустити, що звали її Ольга або Женя – лишилися їх портрети, намальовані в квітні 1945 року.

Українська Головна Визвольна Рада пропонувала переправити Ніла Хасевича на Захід, але він відмовився. Загинув 4 березня 1952 року на хуторі біля села Сухівців, прийнявши останній нерівний бій. Вже мертвого Ніла Хасевича привезли в містечко Клевань, кинули під дубом для залякування, а через три дні його тіло було вивезено. Де прах героя – невідомо, але я вірю, що прийде той день, коли ми дізнаємося, де могила Хасевича, адже його ім'я є символом самовідданого служіння Україні і боротьби за її незалежність.

В. ХОЛОДОВ, м. Рівне,
На світлинах: автопортрет та роботи Ніла Хасевича

Календар українського націоналіста

21 листопада 2004 р. – початок помаранчевої революції.
25 листопада 1905 р. – у Лубнах вийшов часопис "Хлібороб".
25 листопада 1934 р. – отруєно на засланні Михайла Грушевського.
26 листопада – День пам'яті жертв Голодомору.
28 листопада 1950 р. – загинув Осип Дяків-Горновий, крайовий провідник ОУН, теоретик українського націоналізму.
28 листопада 1970 р. – загинула від рук радянських спецслужб Алла Горська, український митець, дисидент.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.

Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 120 000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 45-09-60
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 32-23-48
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-92
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0572) 16-02-18
Херсон	Петренко Володимир	(0535) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Передавайте часопис "Нація і держава" з хати до хати, з рук у руки!